

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre. „ 2—
Fél évre. . . „ 4—
Egész évre . K 8—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

A katolikus egyház Japánban.

A japáni katolikus egyház kis nyája nem régiben jubileumot ült. Ötven éve van annak, hogy a háromszáz évvel ezelőtt virágzó, de a későbbi kegyetlen üldözések által majdnem teljesen kiirtott Egyház hiveinek a maradékát összeszedték és élő szervezetként felélesztették. A Xavéri szent Ferenc hithirdető apostoli buzgósága és rendkívüli fáradsalmai által az Ur Jézus tanának megnyert hívők utódai voltak kénytelenek hűségüket hitükhöz és a katolikus anyaszentegyházhoz megpecsételni. A japán vértanuk között szent Domonkos rendjének kiváló képviselőit is találjuk, akiknek szentté avatását néhány évvel ezelőtt itt Sopronban is a dominikusok templomában háromnapos ájtatossággal ünnepeltük.

A japán katolikusok a régi római üldözésekhez hasonló kegyetlen és véres üldözéseknek voltak kitéve. Így például az egyik misszionárius két ministráns fiúval kereszthalálra lett ítélve. A keresztek alatt a pogányok erős füstölő tüzet gyújtottak, hogy a keresztre feszítettek abban megfulladjanak. A hithirdető és ministránsai — ez az áldozatuk azután igazán hasonlított a szentmise áldozathoz, — a kereszten felváltva zsoltárokat énekeltek, s úgy haltak meg.

A pogány üldözés az ottani katolikusok teljes kiirtását, a katolikus vallás megsemmisülését tűzte ki céljául. De ez neki nem sikerült. Ha az üldözések folytán úgy látszott is, hogy a katolikus Egyház ott többé nem létezik, mindazonáltal még 1862-ben, — tehát 300 év múlva is, — napfényre jutottak a régi katolikus hitélet maradékai. Ott is bebizonyosodott egy régi egyházi író mondása: „Sangvis martyrum semen christianorum“ — a vértanuk vére új keresztények magva lett.

Az idők változnak s a katolikus Egyház diadalmas ünnepet ül ott, ahol évszázadok előtt véresen üldözték. 1865. február 19-én volt, hogy a japán Nagasaki városban (Kiu-siu szigeten) az új katolikus templomot fényes ünnepély keretében felszentelték. A kikötőben nyugvó hadihajók tisztjei ünnepi díszben jelentek meg az ünnepségen. Az orosz Waryag hajó emberei zenével szolgáltak, a francia hajó matrózai a díszlövéseket adták s a „Te Deum“ himnusz kezdetére az ott levő összes keresztény államok hajói ágyúikkal üdvölvéseket adtak.

Nemsokára ez ünnepély után egyik napon Petitjean ottani hithirdető és későbbi püspök a templom zárt ajtaja előtt egy csapat férfit, nőt és gyermeket talált; körülbelül 15-en voltak. Kérdezte tőlük, hogy nem a templomot akarják-e megnézni. Igen, volt a felelet. Örömtől sugárzó szemekkel léptek a templomba. Mikor a hithirdető a főoltár előtt a szentségi Jézus imáadására letérdelt, az egyik idősebb látogató melléje állott s fülébe sugta: „Mi mindnyájan veled együtt érezünk!“ (Az ő nyelvükön: „nekünk veled egyenlő szívünk van.) Mikor a hithirdető meglepődve kérdezte tőle: „Kik vagytok s honnan jöttök?“ — azt kapta válaszul: innen nem igen messze fekvő Urakami faluból valók vagyunk. De hol van a sancta Maria oltára? (Látszik, hogy a régi hithirdetőktől hallott

latin kifejezések örökségképen tartották magukat a keresztények utódai között. (A misszionárius hallgatva vezette a Szűz Mária mellékoltárához. Igen, igen, mondogatták, ez a sankta Maria. Nézzétek, ott tartja a karján on ko Jesu Sama; a fenséges gyermeket, az Ur Jézust! Meggyőződtek ezzel, hogy a misszionárius ugyanazt a hitet vallja és hirdeti, amelyet xavéri szent Ferenc hirdetett az ő őseiknek.

Elmondották neki, hogy ők a téli hónap 25-én (december) a Jesu Sama születését ünneplik, akit a sankta Maria Virgens (szent Szűz Mária) éjjélkor egy hideg istállóban szült. Minden esztendőben tartják a „bánat idejét“, amikor megemlékeznek, hogy a Jesu Sama az ő bűneikért halt meg s akkor tartják a kuwarezuma-t (quadragesima, nagybőjt). Kérdezték tőle, van-e neki is ily szent ideje? S mikor ő azt mondotta, hogy épen most (márciusban van) tartja azt s azután jön a pasuka (latin pascha, husvét) ideje, még jobban belemelegedtek. Elmondták neki, hogy ők tartják a bachi sum a (latin baptisma, keresztség) s mindenkit részesítenek benne,

egy gyermeknek sem szabad anélkül meghalnia s olyankor egy sonkto (szent) nevet adják neki. Imákat is tudtak: Pateru nosuteru-t, a be Maria-t s sarube Regina (salve Regina)-t. Kérdezték még tőle a szent tanítás királyát, aki messze nyugaton Roma városban lakik, ismer-e s mi most a neve? Az igenlő válasza szent barátságot kötöttek a hithirdetővel s másokat is vezettek hozzá.

Ennek van most ötven éve. A katolikus egyház Japánban jelenleg 70.000 hívőt számlál; két harmadrészek a régi keresztényeknek a maradékai. A trappistáknak is van már egy zárdájuk ott. A tétítésre a viszonyok mostanában nem a legkedvezőbbek, mert a felvilágosult szellem kiszárította ott a vallásosságra hajló szívet. Mindazonáltal, adja meg a jóságos Ur Isten, hogy erre a szűkebb körű jubileumra a szegény pogány japán nép lelki javára kedvezőbb idők köszönjenek be, hogy az által mérsékeltessek az a veszedelem, mely a sárga fajban ép napjainkban a fehérek ellen törni készül.

Csukovits János.

Szökés egy fogolytáborból.

A napi lapok hirt adtak arról a szenzációs szökésről, mely a Milowitz (Csehország) melletti fogolytáborban történt. Először három orosz egyéves önkéntes, nemsokára rá három orosz tiszt szökött meg. Az eset érdekességét növelte, hogy a szökevények között két előkelő származású önkéntes volt: Jaswihl herceg és Tolstoj gróf.

A milowitzi fogolytábor a nagyobbak közé tartozik. Három kisebb táborra osztva

mintegy 25 ezer embert őriznek benne. Egy magyar és egy osztrák népfőlkelő őrszázalaj teljesíti az őrszolgálatot. Kétségtelenül elég súlyos szolgálat az épen nem nagyszámú őrségnek.

Április elején lehetett, hogy Pentelényi János főhadnagy, helyőrségi ügyeleti tiszt (soproni trvszéki bíró) százada végezte egy másik századdal együtt az őrszolgálatot. Ekkor történt az első szökés. Pár nappal utóbb, más századok őrszolgálatában közben,

Emlékezés Zalka Erzsikére.

(† 1915. április 7-én.)

Virágfakadás évadján liliomhullás. Összeszorul a szív, hallva a megrendítő eseményt, mely gyászt hozott a bánatos szülőkre, kiknek a korán elköltözött szemüfényé, biztató reménye, mindenük volt.

Nem is a mélyen sujtott szülők vigasztalására emlékezünk a boldogultról, mert erre nincsen szó, nincs balzsam a jó Isten kegyelmén kívül, kinek végzése kifürkészhetetlenek, de ismerve a boldogult szeretetre méltó, bájos egyéniségét, felsajog bennünk a fájdalmas gondolat: miért kellett ennek így történnie?

Annyi szorgalmas tanulás után megszerezte az elemi- és polgáriiskolai tanítónői okleveleket; a még félig gyermek, a gyermek és nőnevelés hivatott papnővéjévé küzdötte fel magát, és ma előljáróinak elismerő dicsérete, tanítványainak rajongó szeretete már csak korai sirjának díszítő virágai!

Lebilincselő nyájasságával gyermekded kedélyével, kitarító szorgalommal, fokozott tudásával hivatva volt a nő egyéniségének legmegfelelőbb pályára, melyen fiatal lényé dacára egész helyét töltött be. Nemes pályája iránti rajongó szeretete lett végzete. Hasztalan volt az érte remegő apának marasztaló

szava: Ne menj gyermekem, soha sem látlak többet!

„Jó az Isten, ne félt, apám, de hiva a kötelesség, amire feleltem.“ Ez a páratlan kötelességtudás nem riasztotta vissza az orosz betörésnek előre látható borzalmaitól, nem a hivatása helyén uralgó epidemiáktól. Mint hős indult a küzdelem helyére, ahol mint hős lelte sokaktól megsirattott korai halálát.

Mennyi fáradság, mennyi törekvés, mily nemes ambíció és kötelességtudás tört le e váratlan befejezéssel; mily nagy szeretet szállott tova a kihűlt szívből, mily lélekemesség tünt el a megtört fényű szemekből! Iránta érzett igaz, benső szeretetnek impozáns megnyilatkozását láttuk a korán elhunyt ifjú leány ravatalánál. A tavasz legszebb virágainak egész özöne borította a letört liliomot s azoknak szálait a kartársak őszinte, meleg szeretete és a tanítványok hálás kegyelme fájdalmas könnyek hullatása közben fonta koszoruba utolsó bucsuzás gyanánt.

Az Ungváron, folyó hó 10-én sok száz résztvevő jelenlétében véghezment temetésen szem nem maradt szárazon, a beszentelésénél elhangzott gyönyörű bucsuztatót és a nekrológiával közölt verseket alább adjuk azzal, hogy legyen áldott emléke közöttünk.

megismétlődött az eset. Volt persze nagy felfordulás, szigorú vizsgálat. És a vizsgálat kiderítette, hogy sem az első, sem a második szökés alkalmával nem történt az őrség részéről semmiféle mulasztás, nem is tehetősenki felelőssé a dologért.

De jött a nagy szigorú utasítás az őrség számára: így meg úgy vigyázzon mindenki, szemfüles és furfangos legyen, mert a szökésre hajló foglyok is nem kevésbé ilyenek. A tiszt urak is bizonyára mind ambicionáltak, hogy ők legyenek a szerencsés fölfedezők, a rejtély megfejtői. Nem csekély dicsőség is az!

És a szerencse választott közülük. Nem is annyira a tiszt urak közül, hanem inkább nagyuri szeszélye szerint: egy közlegényt.

A dolog így történt. Április 15-én újból Pentelényi főhadnagy századán volt az örökös sora. A századnak egyik népfelkelő ujonca, Gabányi Ervin, ott cirkált a fogoly orosz tisztek lakásául szolgáló barakk körül. Nem messze a baraktól egy cserjés van. Oda is benézett. Éles szeme megakadt egy kis deszkadarabon, amely mellett egy ökölnagyságu lyúk is volt. Jelenti az esetet Pentelényi főhadnagynak. Felemelik a deszkát: alatta mintegy 4 méter mélységre levezető nyílás van, oly széles, hogy egy ember alulról kényelmesen felmászhatik rajta. Hosszu dorong is van benne, fogakkal ellátva, a mászás megkönnyítésére.

A főhadnagy jelentést tett a táborparancsnokságnál. Nyomban bizottság jelent meg a helyszínén. Lebocsátkoznak a nyíláson: tágas alagút nyílik előttük, egyenesen a tiszt barakk felé. Bundák, cilinderek, polgári öltönyök hevernek a földön; egy kosár, egy kisebb fűrés, kötelek. Az alagút végén újra egy nyílás fölfelé, az előbbinél szélesebb, létra támasztva föl benne. Felölik a nyílás tetejét: a tiszt barakk egyik szobájában találják magukat. Az egyik ágy alatt a deszkapadló a nyílásnak megfelelő szélességben ki volt fűréselve. Ez a nyílásnak leemelhető s meg rátehető fedőajtaja. Ügyesen elsimitva, hogy a fűrészelés helye észrevehető ne legyen.

A sok földet, mely a két nyílás és az alagút kiásásából származott, abban a kosárban a barakk padlására hordták s eltérgettek. A cserjésben levő nyílás fedődeszkáját a

mellette levő lyukon kinyuló kéz földdel hintette be, hogy észrevehető ne legyen. Egy kis csücskét nem tudta behinteni: ez lett az áruló.

Most már többet aligha szöknek meg. De más fogolytáborainkból is nehezen.

A szerencsés Gabányit napi parancsok dicsérték, altiszté léptették elő s pénzbeli jutalom is ütötte markát. No meg Pentelényi főhadnagynak is kedvence lön: ez sem utolsó dolog egy népfelkelő ujoncnak.

Békekongresszus Hágában.

Dr. Giesswein Sándor a tárgyalásokról.

Dr. Giesswein Sándor prelátus, orsz. képviselő, a magy. tud. akadémia tagja, f. hó 20-án este érkezett vissza Hágából, a holland fővárosból, ahová husvét hétfőn indult el a pacifisták kongresszusára.

Harminchat órai ut után, Berlingen keresztül, április 6-án érkezett az illusztris tudós a nemzetközi békeszövetség metropolisába. Képviselve voltak Amerika, Anglia, Németország, Franciaország, Ausztria-Magyarország, Norvégia, Svédország, Belgium, Hollandia, Svájc összesen 31 képviselővel.

Ez a kongresszus tulajdonképpen egy előkészítő értekezlete volt egy, valószínűleg június hóban megtartandó nagy nemzetközi békekongresszusnak, amely tárgyalni fogja azokat a feltételeket, amelyeket a kötetlen békeszerződésben felvetni óhajt, azzal a céllal, hogy a jövőben a mostanihoz hasonló európai konfliktusnak eleje vételessék.

E feltételek magva és első pontja lenne a hágai döntőbírósnak permanenciája, állandósítása és kellő szankcióval való ellátása, úgy, hogy minden nemzetközi peres ügy haladék nélkül kötelezőleg döntő bíróság elé kerülhessen. Ez a feltétel a konferencia valamennyi feltételének az alapja lesz.

Ezzel kapcsolatban különös jelentősége van az Echo de Paris husvétii cikkének. René Bazin, a francia akadémia tagja, e

cimen írja vezető cikkét: „A pápaság és a modern európai konfliktus.“ René Bazin cikkében sajnálatát fejezi ki, hogy Franciaországnak ezidőszertint nincs a Vatikánál képviselője. Megemlíti, hogy audiencián volt XV. Benedek pápánál és nem zárkozhatik el attól a kijelentéstől, hogy a pápaság ma nap is az a szellemi hatalom, amely a földiekben való teljes neutralitásával hivatva van arra, hogy a nemzetek és államok legfelsőbb döntő fóruma legyen.

Sajnos — mondja dr. Giesswein, — hogy a franciák csak ily elkésve jutottak erre a meggyőződésre. Az olasz szabadkőművesek annak idején tiltakoztak, hogy a pápa képviselőjét a hágai konferenciákra meghívják. Ha ezek a mulasztások nem történtek volna meg, Europa talán megmenekült volna a jelen véres katasztrófától. Különben az a benyomásom, hogy Europa népei különbség nélkül a római szentszék közbenjárásától várják a békét.

Hágában különben április hó végén (27—30.) egy nemzetközi női kongresszus fog összeülni, amelyen Magyarországot Teleky Sándorné grófné vezetése alatt egy többtagú küldöttség fogja képviselni. Az előkészületekből ítélve, ez a kongresszus nagyszabású lesz. A nők legnagyobb határozottsággal kívánják minél előbb a fegyverszünetet és annak alapján álló béketárgyalásokat. Az e hó elején összeült hágai előkészítő bizottság június havára fog összehívni egy nemzetközi kongresszust, amelynek helye vagy Hága, vagy Bern lesz, aszerint, hogy különösen a francia delegátusok hol jelenhetnek meg legkönnyebben.

Különben, így végezte be dr. Giesswein szíves nyilatkozatát, utamon azt tapasztaltam, sehol semmi zavar és idegesség nincs. A forgalom rendes. Budapestről 36 óra alatt tettem meg az utat Hágáig. Berlin most is a szokott élénk forgalmat mutatja. Az emberek nyugodtak, mert mindennap főnnakadás nélkül megkapják 200 gramm rozskenyérüket.

Harcidőben tavaszi halott.

(† Zalka Erzsike.)

Uram, mitőlünk miért veszed el?
Most jön a tavasz, lesz virág elég,
Miért veszed el éppen Erzsikét?

Mint az ő lelke, nincs olyan tavasz,
Mint szelid szíve, nincs olyan virág,
Azért veszed el: mond ezt legalább!

Jönnék, sietnek ravatalához,
Vizet hinteni, virágot tenni,
Husvétkor ugysem locsolta senki!

Erzsike boldog... Rózsa színében
Játszik az arca... Csodák-csodája:
Ugy látszik Oszkárt, jegyesét várja.

A temetőbe száll egy kis madár
— Nem is oly régen, néhány napja csak —
Akkor először volt bus, hallgatag.

Egy szelid dombra virágot dobott:
„Itt lesz a sirom!“... Jóslata betölt
Azon a helyen ma megnyílt a föld.

Uram országod nagy, határtalan,
És a mi földünk parányi, kevés —
S a mi hazánkon át dühöng a vész.

Őt is elveszed?... Messze valahol,
Hogyha meghalja, hogy nincs Erzsike,
Tán vissza se jön egy magyar fogoly! —

Erzsike bucsuja.

Gyöngyvirágos földi pálya!
Be szomorun véget ér.
Itt a sirok éjszakája
Bár el se jött még a dél.
Mért hivatok „nénikének“,
Talán azért jött a halál;
Vagy mindegy az a halálnak
Hideg szárnya hova száll,
És halottat hol kaszál?

Pár éve még gyermek voltam,
Álmodtam anyám ölén,
Aztán is, hogy ráhajoltam
Ujra gyermek lettem én.
Felnőttem is — gyermek voltam
Közöttetek, gyermekek —
Az maradtam, édes anyám.
Mindörökké gyermek leszek,
A te kedves gyermekek.

Szerettelek és szeretlek
Kis hugom és jó atyám,
Bár egészen nem lehetek
Tietek már ezután.
Lelkem föl az égbe szállott,
Testemet a sir befedi,
Hugát, atyját Erzsikéjük
Soha el nem feledi,
Mindig áldja szereti.

Kikkel együtt szedegettem
Virágot, — ég veletek,
S igazgatóm, tanártársak,
Tanártársnők, gyermekek.
Lally, Lenke és kedveseim

Kikkel jövőm itt marad:
Nektek hagyom a szívemet,
Életemből a tavaszt,
A virágot, a nyarat. —

Hivjatok egy bus galambot
Jegy-gyűrűmet vegye föl.
Repüljön át hegyet-dombot,
Hol most ember embert öl.
Vigye hozzá jegyesemhez,
Aki nagyon szeretett...
Búgja hozzá végső szavam:
„Erzsikéd még ott is szeret,
Mig az Istent szereted.

Istenem, eddig a földön
Voltam, rajta jártam én.
Már Tehozzad indulok föl
Két szárnyam a hit, remény,
Vedd magadhoz ifju lelkem,
Szeretni fog, mert fehér —
Nem panaszkok, Te mondottad:
Az él, aki Benned él,
Csak az él, ki Benned él!...

A sirnál.

Félig elhantolva, de lelkem danolva
Istenhez repül. —
Apám, anyám felsir, „Készen áll az új sir!“
Minden csendesül.

Lelkem föl az Urhoz száll és virágot hoz
Zsámolya felé.
Hagyjatok pihennem, az élet a mennyben
Az ilyeneké...

Irta: Magyar Bálint.

Világháború.

Az oroszok veresége Uzsoknál.

(Hivatalos jelentés.) Az általános helyzet változatlan.

A kárpáti arcvonalon helyenkint ágyúharc folyt. A mi tüzérségünk Nagypolánynál, a németeké pedig Kozióvkánál eredményesen működött.

Az uzsoki szoros mellett lévő állásoknál az oroszok visszavert rohama után aránylagos nyugalom van. Az összes foglyok megerősítik az ellenség nagy veszteségeit. A szorostól keletre tegnap az ellenségnek egy erős támaszpontját elfoglaltuk.

Délkelet-Galiciában és Bukovinában nincs változás.

H ö f e r, altábornagy.

A németek győzelme Flandriában.

Nyugati hadszíntér: Tegnap az esti órákban a Steenstraad és a Langemarck-tól keletre eső terület közti arcvonalunkon előrenyomultunk az Yperntől északra és északkeletre levő ellenséges hadállások ellen. Csapatunk kilenc kilométer széles arcvonalon egy iramban a Pilkemtől délre és keletre eső magaslatokra törtek előre. Együttal szívós harcban kiküzdötték a Steenstraad és Hetsas közelében az Ypern-csatornán való átkelést, amelynek nyugati partján megvetették lábukat. Langemarck, Steenstraad, Hetsas és Pilkem helységeket megszállottuk. Legalább 1600 francia és angol hadifogoly és 30 ágyú, köztük 4 nehéz angol ágyú jutott a kezünkre.

A Maas és Mosel között a harci tevékenység ismét élénkebb volt. A tüzérségi harcok különösen hevesek voltak. Combresnál és St. Mihielnél, Apremontnál és Flireytől északkeletre ellenséges gyalogsági támadások csak az Ailly és Apremont közötti erdős terepen történtek. Itt a franciák egyes helyeken behatoltak legelő levő árkaikba, de részben ismét kivertük őket. A szuronyharcok még folynak.

Avricourtól nyugatra az általunk elfoglalt Embermenil helységet, amikor a franciák ágyútűzzel fölgyújtották, előőrseink kiürítették. A helységtől északra és délre elterülő magaslatokat azonban tartjuk.

Keleti hadszíntér: Keleten a helyzet változatlan.

A legfelső hadvezetőség.

A német flotta akciója az Északi-tengeren.

A Wolff-ügynökség jelenti: A német nyílt tengeri flotta a legutóbbi időben több hadiutast tett az Északi-tengeren, miközben az angol vizekre is előnyomult. Ezen utak egyikén sem talált angol tengeri haderőre.

B e h n c k e, tengernagy.

ELVBARATAINKHOZ! Kérjük kath. társadalmunkat, hogy minden nyilvános helyiségben: kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, dohánytözsdekben, fodrásznál :: követeljék az „ÚJ ÉLET“-et. ::

Hirek.

Kitüntetések. Öfelsége az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért Beilshmidt Gottfried tart. hadnagyot, városi pénztárunk ellenőret, a legfelsőbb elismerésben részesítette, Tschurl Ernő zászlósnak pedig a katonai parancsnokság a bronz vitézségi érmet adományozta, Hering Zoltán, a 3. honvéd tábori ágyúszred zászlósa a II. oszt. ezüst vitézségi érmet kapta.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a soproni járási népiskolák hatodik osztályainak iskolalátogatójává Lehner Mihály, soproni el. iskolai igazgatót, a kismartoni járásba Burgmann Ernő, kismartoni igazgatót, a nagymartoni járásba Kollwenz Ferenc nagymartoni igazgatót, a felsőpulyai járásba Bründl Károly segédtanfelügyelőt, a csepregi járásba Rasztovich János horpácsi igazgatót, a kapuvári járásba Radó Imre soproni iparostanulói iskolai igazgatót és a csornai járásba Kováts József kapuvári igazgatót nevezte ki.

Személyi hír. Baán Endre dr. főispán lisztstükségletünk biztosítási ügyében tegnap több napi tartózkodásra Budapestre utazott.

Károly István főherceg Csepregen. Károly István főherceg tegnap délelőtt Csepregre érkezett, hogy fiát, Vilmos főherceget meglátogassa. Az ifju Vilmos főherceg tudvaleg hadnagy a Csepregben állomásozó ulánus ezredben.

Gróf Széchenyi Miklós püspök áldozó-papságának 25-ik évfordulója. Örömnapija lesz Mária hónapja, virágos május 7-én a nagyváradai egyházmegyének; gróf Széchenyi Miklós megyéspüspök ezen a napon tölti be 25 éves fordulóját áldozó-papságának. A főpásztor e napot Mária-Zellben óhajtja megünnepelni abba a mély-séges áhitatba merülve, amely legjobban jellemzi azt a 25 évet, amit a megyéspüspök az Ur szolgálatában töltött. A megyéspüspök szeretettel telt szíve kiárad e napon szeretettel kormányzott hivei és papsága felé, hogy ott, azon a kegyhelyen, melyhez a magyarok egy történelmi nevezetességű zarándoklatának emléke fűződik, leسدje Magyarország Nagyasszonyának kegyelmét egyházmegyéjére és az ellenség tengerétől körülözlőnlött hazájára. A főpásztor nem kér ünnepeletést e napon, csak azt óhajtja, hogy az ő nagy szeretetének viszonzásaképpen egyesítsük imáinkat az övével öérette.

Primicia. A soproni katolikus társadalom és karitatív mozgalmak rokonszenves, szeretetreméltó, tevékeny tagjának özv. Fischer Józsefnének nevelt fia, Fischer János, akit holnap vasárnap szentel fel Győrben Fetser Antal megyéspüspök urunk, folyó hó 29-én, reggel 8 órakor tartja első szent miséjét Sopronban a Domonkosrendiek templomában. Manuduktora Bauer József haracsonyfi plebános ur lesz, a szent beszédet P. Csukovits János lelkiigazgató ur fogja mondani. Gratulálunk az egyház új felkentjének.

Uj egyházi doktori. F. hó 23-án délelőtt avatták a budapesti egyetemen városunk szülöttjét és már tizenegy éven át elemi ifjuságunk buzgó hitoktatóját, a férfiak Mária-Kongregációjának lelkes elnökét ft. Schügerl Gyula urat, az egyházjog doktorává. A sok tanórának pontos betartása mellett is szakított magának az egyházmegye ezen tettvágyó s lelkipásztorkodásban fáradhatatlan papja annyi időt, hogy ezen tizenegy év alatt megszerezte a következő okleveleket: 1. a siket-néma intézeti tanárságra; 2. a középiskolai hittanárságra; 3. a zsinati plebániái képesítést. Ismerősei és barátai őszinte örömmel gratulálnak az új doktorátushoz. Éljen! Isten éltesse Dr. Schügerl Gyula urat!

Papszentelés. A háborus állapotok szükségessé tették, hogy a győri theologiai főiskolában a szokottnál korábban fejezzék be az idén a második félévet és korábban történjék meg a papszentelés. Az első- és másodéves növendékek, akik november közepe óta szakadatlanul betegápoló szolgálatot teljesítettek a katonai kórházakban, most nem vizsgáztak; a harmad- és negyedéves növendékek a mult hetekben vizsgáztak. Most folyik a végzett theologusok felszentelése. Fetser Antal megyéspüspök a püspökvár kápolnájában f. hó 20-án a hajkoronát és a kisebb rendeket, 21-én az alszerpapi, 23-án a szerpapi rendet adta fel a következő növendékeknek: Eöri János, Farkas István, Fischer János, Gyulai László, Pethő Nándor, Stehlik László, Szalai Géza, Szeli Imre, Varga József. Áldozópapokká f. hó 25-én, vasárnap d. e. 10 órakor a székesegyházban szenteli őket a megyéspüspök. Stehlik László szerpapak korhiány miatt augusztusig várni kell az áldozópapi rendre.

Egy vasuti tisztviselő kitüntetése. Sziesz Károly, a déli vasut nemrégén nyugdíjazott főellenőre 40 évi szolgálatának elismerésekép érdemjelet kapott.

Esküvő. Nagy Béla a pesti magyar kereskedelmi bank pénztárosa csütörtökön kelt egybe Wenzel Paulával, néhai Wenzel Gottfried dr. rendőrkapitány leányával.

Hösi halál. Höllriegel Károly százados, a községi honvéd alreáliskola tanára, a kárpáti harcokban hösi halált halt.

A betegápoló hösnő temetése imponzans módon ment végbe. Egész városunk sietett részvétét kifejezésre juttatni, midőn társadalmi különbség nélkül mindenki elkísérte utolsó útján. Számtalan koszoru fődte koporsóját. Ha ezek hamarosan el is hervadnak, az elköltözöttnek nemes megdicsőült alakjának emléke örökké élni fog közöttünk.

Haláleset. Molnár Géza dr. fővárosi mérnök, ki hivatalos ügyben városunkban járt, a Zita-betegházban folyó hó 21-én 42 éves korában váratlanul elhunyt. Tetemét Budapestre szállították.

Özv. Feichtinger Mátyásné urasszony temetése is nagy gyászoló és résztvevő közönség jelenlétében folyt le. A szertartást Zehelbauer Ottó dr. prépost-plebános végezte nagy asszisztenciával az irgalmas nővérek templomában.

A szent Márkus napi körmenet vasárnap, folyó hó 25-én lesz. A szent mise reggel 7 órakor lesz a szent Mihály plebaniatemplomban, utána e templomból indul a körmenet kedvező időjárás esetén a gabona-szentelésre.

Városi ülés. A városi tanács ma délelőtt ülést tartott, amelyen a jövő heti közgyűlés főbb ügyeit előkészítette.

Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

Kérelem olvasóinkhoz. Lapunk husvétii számához Szendrői József árvaszéki ülnök, tb. II. főjegyző verskötetére vonatkozó előfizetési felhívását csatoltuk azzal a kérelemmel, hogy a szépnek, élvezetesnek ígérhető munkára 2 kor.-val előjegyezni s minél nagyobb számban előfizetőket toborozni kegyeskedjenek. Tettük ezt azért, mert ismerjük a kötet írójának mélyes, hazafias, vallásos érzelmeitől áthatott szép költészetét és kötelességünk volt a nem rég fennállott szoros kapcsolat, volt szerkesztőségi viszonyon kívül a kötetet azért is a legmelegebben ajánlani, mert a más vallásfelekezeti bizony íróikat, nem egyszer tán érdemtelennül is, a legmagasabb piedesztálba helyezik és egymást bizony mindig kemény összetartással támogatják. Támogatásunk részünkről még azért is indokolt, mert manapság, sajnos, a kath. vallásos költő oly ritka, mint a fehér holló. Szeretettel kérjük tehát kedves olvasóinkat, hogy kérelmünknek, a könyv mielőbbi megjelenését elősegítve, hathatósan eleget tenni s a kellőképpen kitöltött ivateket — a gyűjtés befejezése után, legkésőbbben f. évi május hó 10.-éig — a szerzőhöz (lak. Brennbergi-u. 11, vagy Vármegyeház kapusánál) eljuttatni, esetleg lapunk kiördőjának átadni méltóztassanak.

Orosz fogságba került soproniak. Beck József dr. ügyvéd, Proszvimmer Géza dr. ügyvédjelölt és Hartmann Jenő dr., a győr-sopron-ebenfurti vasút titkára táviratilag értesítették hozzátartozóikat, hogy a przemysli vár átadásakor orosz fogságba kerültek és jelenleg Uffában tartózkodnak, ahol jól érzik magukat.

Sopron vármegye állandó választmánya folyó hó 23-án ülést tartott Baán Endre dr. főispán elnökletével, amelyen Szalay Bálint p. ü. tanácsos terjesztette elő jelentését a különböző alapok számadásairól. Az automobil-alap számadásával kapcsolatban azt javasolja az állandó választmány, hogy az alispánt ez évben az automobil-alaphoz való 700 K hozzájárulásától mentse föl, illetve egy évvel tolják ki, mivel az idén benzin hiány miatt úgy sem használható. A nyugdíjszabályrendeletet akkép módosítja, hogy az özvegyet nemcsak a nyugdíj, hanem a nyugdíjpótlék fele is megilleti. Javasolja, hogy a jegyzői-alap terhére a jegyzők mellé ideiglenes segéd munkaszerződés rendelkezessen ki. Nagy István büki, Hábán József völcséji és Pócza György répcékethelyi jegyzők nyugdíjazását javasolja. Debrecen város átiratát, amely az élelmiszereknek állami kezelésbe való vételére és kiviteli tilalmára vonatkozik, alaposan megtárgyalták és az állandó választmány azt javasolja a közgyűlésnek, hogy sürgősen írjon föl a fontos élelmiszerek maximális árának megállapítása végett, a kiviteli tilalom elrendelése és a külföldieknek a megye területén való vásárlásának eltiltása végett.

Ülés. A Soproni Kereskedők Egyesülete vasárnap, folyó hó 25-én, délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését a kereskedelmi és iparkamara üléstermében. Tárgysorozata: 1. Évi jelentés, 2. zárószámadás és a fölmentvény megadása, 3. tanácsiskolai jelentés, 4. egy tiszteletbeli tag választása, 5. Indítványok, 6. elnök, al-elnök stb. megválasztása.

Térzene. A 45. cs. és kir. gyalogezred ezredese elrendelte, hogy ezután minden vasárnap 11—12 óráig és szerdán délután 5—6 óráig a Széchenyi-téren hangverseny legyen.

Köszönetnyilvánítás. A 9. huszárezred hálás köszönetét fejezi ki Fertőmegyes, Oka, Selegszántó, Kelénpaták, Vulkapordány, Cinfalva és Darufalva községek áldozatkész

lakóinak, akik a katonaság részére nagy mennyiségű káposztát, burgonyát, répát stb. ajánlottak föl Csóka József káplár kezéhez minden ellenszolgáltatás nélkül.

Az élelmes gazda. Posenből írják német lapok: A napokban érdekes pert tárgyaltak. Egyik pékmester állandóan vett vaját egy gazdától anélkül, hogy megmérte volna. Egyszer azután mégis megmérte a vaját és nagyobb súlyhiányt vett észre. Megtette ezt még néhányszor és rájött, hogy mindig egyforma a hiány. Ezért csalás miatt följelentette. A tárgyaláson a gazda azzal védekezett, hogy ő is naponként vett kenyeret a péktől, még pedig ugyanoly súlyut (3 kilót), mint a pék tőle vaját vett. Ő a kenyérral mérte a vaját. Ha tehát csalás forog föl, a péket kell megbüntetni, akitől ő a kenyeret abban a hitben vásárolta, hogy az 3 kilogramm. A bíróság a gazdát e védekezés alapján fölmentette.

Berlinben a Spreebe zuhant egy villamos. Berlinből táviratozzák: A birodalmi gyűlés épülete előtt az éjjel fél 2 óraker a városi vasút egy kocsija kisiklott és 14 utassal, a járdán keresztül áttörve a vasrácsot, a Spreebe zuhant. Az utasok közül ötöt holtan emelt ki a tűzoltóság, többen a kocsi tetejére kapaszkodtak fel, egyeseket pedig hajósok mentettek meg.

Betiltották a tangót. Bernből értesülünk: A párisi rendőrprefektus megtiltotta a tangó-táncot és öt tangó-táncmestert kitiltatott a városból.

A besorozott 37—42 éves tanítók felmentése. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter rendeletére azok a 37—42 éves B) alosztályú népfölkelésre kötelezett tanítók, kik alkalmaztatási helyükön legalább 1915. évi január hó 1-től állanak szolgálatban, amennyiben a most folyó bemutató szemléken alkalmasnak találtnak és alkalmaztatási helyükön nélkülözhetetlenek, felmentésre javaslatba hozhatók. Ily irányú kérelmek az állami, községi és izr. iskolák hatóságai részéről legkésőbb folyó évi május hó 1-éig a kir. tanfelügyelőségnek, felekezeti tanítókra vonatkozólag pedig illetékes egyházi főhatóságuknál nyújtandók be. A kérvényekhez csatolandók a népfölkelési igazolványi lapok és az 1915. évi január hó 1. előtti alkalmazást igazoló bizonyítványok.

Uj okmánybélyegek. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a pénzügyminiszter a törvénykezési ügyekről szóló törvénycikk életbelépése folytán felmerülő szükséglet kielégítésére a már forgalomba hozott 1 korona 25 filléres és 1 korona 75 filléres bélyegjegyeken kívül 1915. évi április hó 15-ével 60 és 80 fillér és 50 korona értékű bélyegjegyek kerülnek forgalomba. A 60 és 80 filléres értékű bélyegjegyek alnyomat- és bélyegképrajzai teljesen azonosak a 38, 40, 50, 64 és 72 filléres értékű bélyegjegyek alnyomat- és bélyegképrajzaival. Értékszámuk azonban 60, illetve 80 fillérnek megfelelően változnak. Az 50 korona értékű bélyegjegyek alnyomat- és bélyegképrajza a rajzai teljesen azonosak a 20, 24, 30 és 40 korona értékű bélyegjegyeknek alnyomat- és bélyegképrajzaival. Értékszámuk azonban 50 koronás értéknek megfelelően változik.

Mikor lesz vége a háborúnak? A kabalisztikus számtani műveletek között, melyekkel a háboru eseményeit, sőt végét jósolgatják, fölöttébb érdekes az alábbi számjáték, mely teteleit a király életének legfőbb mozzanataiból veszi. Ime:

A király született 1830-ban
A „ trónra lépett. 1848-ban
A „ jelenteg. . . . . 85 éves
A „ uralkodásának ideje. . . . . 67 év

Összesen. 3830

Ha most azt keressük, melyik évben lesz vége a háborúnak, az összeget el kell

osztani kettővel, a főtételek számával. Ime: $3830 : 2 = 1915$. Ha pedig a másik két altételt összeadjuk s a tételszámmal elosztjuk, megkapjuk a közelebbi dátumot is. Ime: $85 + 67 = 152 : 2 = VII. 6$. Így a békéscsabai tartalékkórház számjatszója elég optimisztikus, hogy ez év július 6-ára számítja ki a nagy háboru végét.

Hogyan védte egy magyar katona az ezred zászlaját. A „Berner Tagblatt“ szeptérvári levelezője közli, hogy egy magyar gyalogos, aki kezén könnyen megsebesült s egyik kiewi kórházba került ápolás végett, semmi áron sem akart más fehéreneműbe öltözni s az ápolóknak is ellene szegült. Midőn azután karhatalommal távolították el ruháit, könnybe lábadt szeme és ekkor látták, hogy a 2. honvédegyezred zászlaját göngyölítette teste köré. Így akarta megakadályozni, hogy ezredének zászlaja az ellenség kezébe kerüljön. Az orosz tiszték nagybecsülésüket fejezték ki a katona előtt és megígérték neki, hogy a békekötés után szép tetteit az osztrák-magyar kormány tudomására fogják adni.

Magyar színidény Polában. Fiuméből jelentik a Magyar Kurirnak: Polgár Károly, a pozsonyi szintársulat igazgatója, beadványt intézett Chmelar Jenő ellentengernagyhoz, a pólai hadikikötő parancsnokságához, engedélyt kérve, hogy társulata a pólai színházban 8—10 operett-előadást tarthasson. A Polában állomásozó több ezer magyar tengerészre és számos magyar tiszire való tekintettel nagyon valószínű, hogy a kitünő társulat az engedelmet megkapja. Az előadásokat a haditengerészeti zenekar kísélné.

„Egyházi Közlöny“ — a magy. kath. papság kitünően szerkesztett hetilapja — most jelent meg igen gazdag tartalommal. A kath. világi közönség legnagyobb érdeklődésére is igényt tarthat mindig érdekes és élénk — az egész egyetemes egyházat illető — híreivel, valamint szakközleményeivel. Szerkeszti: Gerely József. Megrendelhető Budapest, VIII. ker., Eszterhazy-utca 19. Előfizetési ára egész évre 12 kor.

Örökimádás című hitbuzgalmi havi folyóirat legujabb száma rendkívül dus és érdekes tartalommal jelent meg. E valóban életrevaló folyóirat a Központi Oltáregyesület (Budapest, IV. ker., Ullői-ut 77.) kiadásában jelenik meg s előfizetési ára egy évre csak 3 korona. Ajánljuk t. előfizetőink pártfogásába.

Állatvásár. A soproni marhavásártéren 1915. évi április 23-án felhajtattott:

Drb	Szarvasmarha:	
	Eladási ár kilogrammonként gyengébb min.	jobb min.
2 Magyar-fajta ökör	1.70	1.90
92 Tarkaökör, hizott	2.16	2.40
20 Bika	1.70	1.80
282 Kalbásznak való marha	1.40	1.46
74 Fejőstehenek drb-ként	350—	950
53 Borjúk	1.90	2.30
Sertés:		
616 Hizott disznó	2.05	2.50
875 Süldő	1.60	2.10
743 Hizlaló disznó	40—	100—
75 Malacok	5—	14—

Ausztriába 146 darab szarvasmarhát szállítottak el, 8 vevő által.

H I R D E T M É N Y .

Lapunk nyomdája mélt. és főt. Fetser Antal győri megyés püspök úr arcképmásáról, finom műnyomó-papíron szép kivitelű reprodukciókat készített: 35/50 cm. külkerettel. Érdeklődőknek 50 f. ellenében (portóval 70 f.) készséggel megküldi: PIRI és SZÉKELY cég Sopron, Ferenc József-tér 5.

T Piri és Székely-cég a had-baszallattal való levezésre szép és rendkívül diszkrét kivitelű I. Ferenc József és Vilmos császár arany dombornyomású arcképével ellátott miniatűr, 9×12 cm. nagyságú

áboriposta

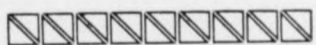
borítékot és levélpapírost hozott forgalomba. Ára levélpapírral együtt 5 fillér, 100 drb. papirkazettában 5 kor. (Vidékre portómentes küldés.)

Kapható: Piri és Székely-cégnél Sopronban, Háromház-tér 3. — Máhr Árpád cs. és kir. udv. könyvkeresk., Monsberger Gottfried papirkeresk. Várkerület — és az összes dohánytőzsdékben.

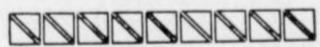
Rohonczi J. BUDAPEST

VI., SZIV-UTCA 4. SZ.

**Parcellázó és ingatlan
értékesítő vállalat.**

Birtokok parcellázását saját költségeimmel fedezem, úgyszintén azok elcserélését, esetleg eladását csekély díj ellenében pontosan és lelkiismeretesen
≡≡≡ eszközöm. ≡≡≡

**Aki házát, birtokát
eladni vagy elcserélni
óhajtja, forduljon
≡ hozzám. ≡**

Minden tudakozódásra irodám készséggel és díjtalanul megadja a kellő felvilágosítást

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázó

Szélmalom-utca 6. **SOPRON.** Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templomfestéseket stb. minden kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészi kivitelig. Kívánatra tervrajz és költségvetés.

Soproni Takarékpénztár

SOPRON

Széchenyitér 19. szám

Alapított 1842.

Felek részére nyitva
d. e. fél 9-től 12-ig,
délután 3-tól 5-ig.

Betétek takarékkönyvecskékre és folyószámlára

Jelzálogkölcsonök

Előleg értékpapírokra

Váltó elszámítás

Tőzsdei megbízások

Sorsjegyek, külföldi pénznemek

Az összes bankügyekben legelőnyösebb kiszolgálás.
Safekasszák bérbeadása.

Harcoló szövetségeseink színeivel ellátott táboriposta boríték kiadóhivatalunkban megrendelhető.

Alapított 1835.

Alapított 1835.

HILD LIPÓT

okl. kőműfaragómester és cementárúgyáros

Sopron, Kőfaragó-tér 5. szám.

Ajánlom magamat mindennemű épület- és szobrászmunka, oltárok, szószékek elkészítésére. — **Gazdag raktár kész sirkövekben.** — Nagy raktár mindennemű beton- és cement-árúkbán.

Habermann Gyula

díszmű-, norinbergi és játékarúkereskedő

Sopron, Várkerület 81. sz.

Telefon-szám 371.

Olcsó árak! ≡≡≡

Figyelmes kiszolgálás!

Ajánlja

**nagy raktárát
díszmű, norin-
bergi- és játé-
árúkbán.**